

ПОТИШНЯК

Олена Миколаївна

д.е.н., доцент, професор
кафедри організації
виробництва, бізнесу та
менеджменту,
Харківський національний
технічний університет
сільського господарства
імені Петра Василенка

УДК 658.562.012.7

МЕТОД ПЛАНУВАННЯ РІВНЯ ЯКОСТІ Й ПАРАМЕТРІВ ПРОДУКЦІЇ

PLANNING METHOD OF QUALITY LEVEL & PRODUCTION
PARAMETERS

У статті доведено, оптимальна якість продукції виражає такий рівень властивостей продукту, при якому витрати на його споживання і виробництво у кількості, яка повністю задовольняє суспільну потребу, виступають найменшими у фіксованих умовах виробництва та споживання. Обґрунтовано, метод планування рівня якості готової продукції заснований на його відносній оцінці, яка дозволяє визначити економічну ефективність функціонування системи управління рівнем якості. Аргументовано, він може ефективно використовуватися для ув'язки планування показників якості роботи підприємства і його господарських ланок, а також виступати відправним моментом організації системи оцінки якості роботи виконавців та колективів, інше.

В статье доказано, оптимальное качество продукции выражает такой уровень свойств продукта, при котором расходы на его потребление и производство в количестве, полностью удовлетворяют общественную потребность, выступают наименьшими в фиксированных условиях производства, потребления. Обосновано, метод планирования уровня качества продукции основан на его относительной оценке, которая позволяет определить экономическую эффективность функционирования системы управления уровнем качества. Резонно, он может эффективно (целостно) использоваться для увязки планирования показателей качества работы предприятия и его хозяйственных звеньев, а также выступать отправным моментом организации комплексной системы оценки качества работы исполнителей, трудовых коллективов.

The article shows that optimal product quality expresses the level of product properties, in which costs for its consumption and production in a quantity that fully satisfies the public need, are the smallest in the fixed conditions of production and consumption. It is substantiated that the method of planning the level of quality of finished products is based on its relative estimation, which allows to determine the economic efficiency of the functioning of the system of quality management. It is argued that it can be used cost-effectively for linking the planning of performance indicators of the enterprise and its production-economic units, and also serve as the starting point for organizing a system for assessing the quality of work of individual performers and labor collectives, etc.

Ключові слова: готова продукція, елемент, метод, оцінка, планування, рівень, система, технічний параметр, функція, ціль і якісна характеристика

Ключевые слова: готовая продукция, качественная характеристика, метод, планирование, система управления, технический параметр и уровень

Keywords: finished products, element, method, estimation, planning, level, Control system, Technical parameter, function, purpose, Qualitative characteristic

ВСТУП

Розглядаючи погляди плеяди учених-економістів-дослідників [1-11] і ін., цілковито розділяємо думку, підвищення якісних характеристик й технічних параметрів готової продукції – найважливіша умова інтенсивного розвитку сучасного процесу виробництва. Питання про критерій оцінки оптимальності

варіантів економічного розвитку вирішується на основі єдності та взаємозв'язку усіх локальних критеріїв оцінки оптимального функціонування економіки, спрямованих на задоволення суспільних і індивідуальних потреб. Порівняння результатів праці різних якісних характеристик та технічних параметрів здійснюється із точки зору суспільної корис-

ності споживної вартості, об'єктивний сенс якої проявляється тільки у певних виробничо-господарських умовах. Споживчі вартості, які визначаються за допомогою кількості і якості продукту праці, виступають як функціональні елементи методу суспільної системи управління. При цьому вони, як й якість предмета, характеризуються не тільки сукупністю його властивостей, але і суспільною їх корисністю у конкретних умовах споживання. Відповідно, задоволення потреби може здійснюватися різномірним комплексом готової продукції й ін.

МЕТА РОБОТИ виступає у обґрунтуванні, оптимальні якісні характеристики та технічні параметри готової продукції виражають такий рівень властивостей продукту, при якому сукупні витрати на його споживання й виробничу діяльність у вимірі кількісному, який повністю задовольняє суспільну потребу, виступають найменшими у фіксованих умовах виробництва, споживання і ін.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Теоретико-методологічним базисом науково-практичної статті виступає діалектичний метод та змістовні положення теорії методу планування рівня якості готової продукції заснованого на його відносній оцінці, яка дозволяє визначити економічну ефективність функціонування системи управління рівнем якості. У самому процесі дослідження знаходили використання наступні методи: *абстрактно-логічний* (для теоретико-методологічного узагальнення і формулювання конклюдій (висновків)); *монографічний* (при дослідженні теоретичних, практичних принципів методу планування рівня якості готової продукції заснованого на його відносній оцінці, яка дозволяє визначити економічну ефективність функціонування системи управління рівнем якості); *економіко-статистичний, розрахунково-конструктивний, порівняльний* (при комплексному аналізі й оцінці стану методу планування рівня якості готової продукції заснованого на його відносній оцінці, яка дозволяє визначити економічну ефективність функціонування системи управління рівнем якості); *групування* (із метою надання характеристики сучасної прогресивної практики методу планування рівня якості готової продукції заснованого на його відносній оцінці, яка дозволяє визначити економічну ефективність функціонування системи управління рівнем якості).

РЕЗУЛЬТАТИ

Представляючи процес виробництва та споживання деякої споживчої вартості як систему регулювання, стан якої визначається економічними показниками та критеріями оцінки економічної ефективності (якості) і набором правил управління ними, можна побудувати залежність швидкості зниження суспільних витрат при задоволенні усіх потреб. На її основі будуватиметься оптимальна програма процесу виробництва готової продукції. Відповідно до неї, повинен забезпечуватися випуск готової продукції необхідного рівня корисності. Чим активніше планомірне (інтегроване) встановлення раціонального рівня корисності готової продукції, яка випускається та централізоване

збалансування споживчих вартостей до суспільних потреб, тим самим застосовуваний підхід виступає як плідний, ін.

У економіко-організаційному регулюванні процесів формування і впровадження нормованого рівня якісних характеристик та технічних параметрів готової продукції виділяється комплект дій, який безпосередньо впливає на виробничо-господарські фактори (чинники) впливу і самоврядні регулятори, які виникають у виробничо-господарських економічних системах. Комплексні системи управління якісними характеристиками й технічними параметрами готової продукції виступають дієвим засобом підвищення (зростання) функціонального рівня процесу виробництва та інше.

ВИСНОВКИ

Запропонований нами у науково-практичному дослідженні елемент методу планування рівня якісних характеристик і технічних параметрів готової продукції заснований на його відносній оцінці, яка дозволяє визначити економічну ефективність (рентабельність) функціонування інтегрованої (цілісної) системи управління рівнем якості тощо. Він може економічно ефективно (рентабельно) використовуватися для взаємоув'язки планування показників якості роботи промислового підприємства та науково-виробничого об'єднання і його виробничо-господарських ланок, а також виступати відправним моментом організаційного забезпечення комплексної системи оцінки якості роботи окремих виконавців та трудових колективів, ін.

Подальший генезис систем оцінки якості роботи і систем управління якістю праці повинен йти у напрямку подальшого розвитку перетворення їх із локальних, які відносяться до окремих промислових підприємств та науково-виробничих об'єднань, у системи регіонального типу. Вирішення зазначеного комплексу завдань пов'язане перш за все із теоретико-методологічними розробками, зокрема створенням уніфікованих показників якісних характеристик і технічних параметрів роботи, тісною ув'язкою тарифної системи оплати праці із розробкою еталонних програм праці для усіх категорій працюючих, зі зміною принципу організації заробітної плати (показник якісних характеристик й технічних параметрів роботи повинен бути основним критерієм оцінки економічної ефективності її розподілу) та ін.

Список використаних джерел

1. Банникова, Н.В. Стратегическое планирование в аграрном производстве: теория и методология: [монография] / Н.В. Банникова. – Ставрополь: Агрус, 2005. – 194, [2] с.: ил., табл.
2. Бекетова, О.Н. Бизнес-план: теория и практика / О.Н. Бекетова, В.И. Найденев. – Москва: Альфа-Пресс, 2005. – 271 с.: ил., таблиц.
3. Волкова, О.Н. Бюджетирование и финансовый контроль в коммерческих организациях / О.Н. Волкова. – М.: Финансы и статистика, 2005 (ОАО Тип. Новости).- 268,[1] с.: ил., табл.
4. Иванов, Е.А. Бюджетирование в учётно-аналитических системах многосегментных организа-

ций [Текст]: монография / Е.А. Иванов. – Москва: ИНФРА-М, 2013. – 168, [2] с.: ил., табл. – (Научная мысль. Экономика).

5. Канторович, Л.В. Экономика и математика [Текст]: избранное / Л.В. Канторович; [ред.-сост.: А.Л. Дмитриев, Д.Н. Колесов]. – СПб.: Нестор-История, 2012. – 364 с., ил., табл.

6. Карпова, Н.П. Стратегическая логистика снабжения [Текст]: монограф. / Н.П. Карпова. – М.: Креатив. экон., 2011.-165,[2] с.: ил., табл.

7. Корпоративное планирование развития компании: сбалансированность, устойчивость, пропорциональность [Текст]: [монография] / [Ю.П. Анискин и др.]; под ред. Ю.П. Анискина. – М.: Омега-Л, 2012. – 359 с.: ил., табл.; (Дел. активность).

8. Стольников, Т.М. Стратегическое и оперативное управление предприятием / Т.М. Стольников. – М.: Лабор. Книги, 2010. – 101с.: ил., табл.

9. Стратегические приоритеты машиностроительного комплекса: инновационное развитие предприятий / М.А. Бражников [и др.]; [под ред. М.А. Бражникова, Е. Г. Сафронова]. – М.: Дашков и К°, 2015. – 211 с.: ил., табл.

10. Фалько, С.Г. Контроллинг для руководителей и специалистов / С.Г. Фалько. – М.: Финансы и статистика, 2008. – 270 с.: ил., табл.; 21 см.; (в пер.).

11. Чейз, Ричард Б. Производственный и операционный менеджмент [Текст] / Ричард Б. Чейз, Николас Лж. Эквилайн, Роберт Ф. Якобс. – 8-е изд. – Москва [и др.]: Вильямс, 2001. – 691 с.: илл., табл.